

OROL, KTORÝ PREŽIL ZÁSAH ELEKTRICKÝM PRÚDOM, SA VRÁTIL DO PRÍRODY



Tlačová správa, Bratislava, 11.5.2012

Koncom marca bol pri obci Gomboš, vzdalenej asi 15 km od Košíc, nájdený samec orla kráľovského. Orol nebol schopný lietať, pretože mal obhorené krídla aj chvost, pravdepodobne v dôsledku zásahu elektrickým prúdom. Ak je táto hypotéza správna, prežitie orla možno považovať za zázrak. Existovala iba jediná možnosť, ako vrátiť orla späť do voľnej prírody – ochranári sa rozhodli pre náročný zákrok, ktorý na Slovensku doposiaľ nebol realizovaný. Vo štvrtok 10.5.2012 orla do voľnej prírody vypustil Ing. Jozef Tóth z Východoslovenskej energetiky a.s.

„Orol bol prevezený na Univerzitu veterinárneho lekárstva v Košiciach. Ďalšie vyšetrenia ukázali, že nemal žiadne iné zranenia. Predpokladáme, že k spáleniu krídiel a chvosta došlo pri zásahu navlhnutých častí operenia elektrickým prúdom. To mohol spôsobiť blesk, ale aj kontakt s elektrickým vedením. Príčina spálenia však môže byť aj iná.“ – hovorí Jozef Chavko z organizácie Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) a pokračuje: „Ide o jedinečný prípad, ktorý na Slovensku doposiaľ nebol zaznamenaný a nevieme o takomto prípade ani zo zahraničia. Ide o jedinca z hniezdneho páru, ktorý členovia RPS sledujú už niekoľko rokov. Každoročne sa mu podarí úspešne vychovať mláďatá.“

Na základe krúžku, ktorý mal orol na nohe, bolo možné určiť, že sa jedná o samca vo veku 4 roky. Niet pochýb, že orol unikol smrti len o vlások. Závažnosť poranenia však neumožňovala okamžitý návrat orla do voľnej prírody, pretože by s poškodeným perím nebol schopný letu. „U orlov dochádza k pravidelnej výmene operenia. To znamená, že po vypadnutí „starého“ pera, dochádza k jeho náhrade novým. Interval medzi výmenou operenia sa s vekom jedinca predlžuje.“ – vysvetľuje Jozef Chavko. V prípade nájdeného jedinca mohla náhrada spálených pier zdravými trvať aj tri roky. Počas tohto obdobia by však orol v zajatí mohol stratiť kondíciu a divokosť, preto ak by nebol jeho návrat do voľnej prírody nemožný, bol by určite veľmi náročný.

Z toho dôvodu sa ochranári, v spolupráci s Univerzitou veterinárneho lekárstva v Košiciach (UVM), rozhodli okamžite konať. „Rozhodli sme sa, že orlovi nadpojíme spálené perá zdravými, aby sme mu vrátili schopnosť letu. Nadpojené perá by mali vydržať až dovtedy, kým orol prirodzene preperí. Začal sa teda boj s časom a pátranie po vhodných darcovských perách. Tie sa napokon podarilo zohnať – všetko bolo pripravené.“ – hovorí MUDr. Ladislav Šimák, člen RPS.

„Metóda využitia náhradných pier je známa zo zahraničia. Na Slovensku nebol takýto zákrok doposiaľ ešte nikdy realizovaný. Napriek tomu sa vďaka profesionálnemu odbornému prístupu podarilo orlovi v celkovej anestéze perá nadpojiť.“ – povedal MVDr. Ladislav Molnár z UVM.

„Cieľom bolo orla čo najskôr vrátiť do prírody. Veríme, že ho samica prijme aj po zmene operenia a že budú opätovne hniezdiť a vychovávať spolu mláďatá. Pre istotu sme orlovi dali na chvost rádiovú vysielaciu, aby sme ho mohli sledovať a zakročiť v prípade problémov. Orol kráľovský je vzácny druh, na Slovensku nehniezdi viac ako 40 párov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili záchranu tohto jedinca.“ – dopĺňa Jozef Chavko.

Orla do voľnej prírody vypustil Ing. Jozef Tóth z Východoslovenskej energetiky a.s. „Skupina VSE aktívne participuje na ochrane vtáctva v spolupráci s odborníkmi už niekoľko rokov prostredníctvom grantových programov ale aj vlastnými projektmi. Hovoríme napríklad o osadzovaní ochranných prvkov na vedenia či úpravách konštrukcií stĺpov a stožiarov elektrických vedení z pohľadu zaistenia ich bezpečnosti pre vtáctvo v

objeme niekoľko stotisíc eur ročne. V prípade záchrany orla kráľovského sme sa takisto angažovali, a to poskytnutím finančnej podpory," potvrdil Ing. Tóth.





foto 1, 10, 11: www.topky.sk

foto 2 - 9: Gabriel Lipták